

TOM COSTO

POBERI SE

TOM COSTO - POBERI SE. NE KOPIRAJ

1. NAJ PISARNA ZAGORI!

TOM COSTO - POBERI SE. NE KOPIRAJ

Z zaprtimi očmi iščem neko težko in aerodinamično stvar, ki leži v bližini moje postelje, da z njo zbijem budilko na tla in jo uničim. Rad bi se vrnil nazaj v prelepe sanje. Bil je slap, bile so bleščeče kopalke, potoki šampanjca in prijeten ženski smeh. Zoprni zvok me je vrgel nazaj v realnost, ki je sicer mehka zaradi postelje, a kljub temu trda in težka, saj sem v fazi neskončnega sovraštva do vsega, kar me obkroža. »Pozitivne misli, spomni se vseh lepih stvari, ki bodo zapolnile tvoj dan,« si rečem. Ni jih, tako kot ni niti ene dobre skladbe v jutranjem programu radia, ki ga poslušam v avtu na poti do službe. Da, res je, imam službo, marsikdo mi jo zavida, glede na to, da je toliko brezposelnih predstavnikov moje generacije, ki tavajo po tem svetu, živijo pri starših in razmišljajo o tem, kaj za vruga bi počeli v življenju.

»Pizda materna,« zakričim, da se še sedeži zatresejo, »spet mi je on peder iz kadrovske zasedel parking!« Danes bodo težki pogovori pri avtomatu za kavo, danes bo nekdo pil grenko kavo in se ne bo več tako sladko smejal in osvajal pripravnic s svojega oddelka.

Pred vhodom spet iste face na čiku, debata še vedno teče o stvareh, ki me niti najmanj ne zanimajo. Prijazno pozdravim, a mislim si svoje. Ne, ne zanimajo me barve otroških sedežev v vašem avtu, zakaj je ta dražji od onega. Niti izid tekme med Barco in Realom me ne zanima. Potem pa slišiš razne kalkulacije, koliko

njihovih plač zaslužijo nogometaši v 90-ih minutah. Najbrž so oni edini, ki so veseli nadur, saj verjetno rečejo: »Toooo, podaljški!« Vi kar naprej s svojo zlato debato, vi kar nadaljujte z napihovanjem svojega mehurčka, nekega lepega dne bo počil in pričeli boste razmišljati o stvareh, ki so ključne za naš napredek. Umiri se, Che, ni še čas za revolucijo, niso še pripravljeni poslušati. Joj, kaj bi dal za dve Kubanki, eno iz mesa in kože, drugo pa iz prvovrstnega tobaka.

Ko delam nevidne dimne oblačke na poti po stopnicah, saj je dvigalo še vedno pokvarjeno, srečam sodelavko Tanjo. Visoka 1,75 m, mogoče kakšen kilogramček preveč na enih območjih in kakšen premalo na drugih. Možgane ima na pravem mestu, a jih včasih ne zna spraviti v pogon.

»Živjo!« Oh, kako ne maram tega pozdrava. »Živi jo, jaz je ne morem,« bi rekel moj oče, ki nas je zapustil, ko sem bil še najstnik. Sicer sem se res sam naučil briti, a današnje jutro ni bilo primerno za držanje britvice v roki, saj nikoli ne veš, kdaj te obide slaba misel o stranskem izhodu iz življenja. »Oh, si malo bradice puščaš. Pa saj ti kar paše!«

»Hvala, le zate. Vem, da imaš rada, da te pika!«

»Pacek, že navsezgodaj!«

»Nikoli ni prezgodaj, v postelji se vse umiri in

uskladi!« Bravo, Hefner, res dober stavek. So ti ga napisale tvoje blondinke? No, mogoče se pa obrestuje na zaključku, ko bodo vse okajene in ranljive kot srnice v iglastem gozdu. Prejšnje leto se je zaključilo uspešno, ne vem sicer, kakšni so bili poslovni rezultati, a moji osebni rezultati so se izboljšali po zabavi našega podjetja. Pisarniške miške so pošteno zaplesale, ko so zaužile dovolj sira na kanapejih in ga poplaknile s tekilami. Sir ni bil pokvarjen, a one so bile. Na prste ene roke bi lahko naštel vse obraze, ki po enem letu še vedno osramočeno sklonijo glave, ko jih srečam na hodniku.

»Zdravo, Vlasta,« veselo zapojem, ko vstopim v pisarno.

»Nekdo je bil pa pri frizerju,« stresem eno mini laž, da se bo moja tajnica malo nasmejala. Ničesar, popolnoma ničesar ne dobim, nobene reakcije. Nastane tišina, kot da sem vstopil v kakšno katedralo. Vlasta otožno pozdravi, mi preda dokumente in skodelico sveže kave, ki jo nujno potrebujem. Vlaste mi je škoda, doma ima težaka, ki ni dosegel svojega v življenju, zdaj pa že nekaj let živi na račun države, kar je dovolj za cigarete in pivo s kolegi, ostalo pa mora priskrbeti ona. Vlasta, Vlasta, le kako bi ti pomagal? Bom že našel način, ti mi samo kuhaj tako odličen espresso še naprej. Upam, da jo nekoč vidim nasmejano, ko bo delala stvari, ki jo veselijo, pa četudi bo to le metanje moža čez prag –

morda pa bo to kdaj olimpijska disciplina in bo moja Vlasta stala na zmagovalnem odru ter se mi zahvaljevala na novinarski konferenci. Še vedno sem prepričan, da je ljubezen seme za pogum. Če delaš nekaj z veseljem, boš naredil vse, da dosežeš svoje cilje. Morda pa je Vlasta obupala tako kot jaz, ki nikakor ne vidim prihodnosti v tem, kar delam. Bo že prišel čas, ko bova oba spakirala in odšla vsak svojo pot novim izzivom naproti.

Verjamem v to, da se naše misli v vsakem trenutku življenja tako ali drugače pretapljajo v realnost. Ne maram sicer natolcevanja sodobnih ameriških »gurujev«, ki igrajo osle na odru in prepričujejo ljudi, da so naše misli magneti, a njihovo sporočilo je dokaj pravilno. Kar misliš, to si. Danes sem bomba, upam, da kmalu počim in sesujem celotno poslopje. Sicer pa se v življenju zmeraj pojavi tisto, kar rabiš. Na vsakem koraku opazujem svojo okolico in ljudi, ki jih srečam na poti. Večkrat se pojavi nekdo, ki mi pokaže jasno sliko o tem, kakšen jaz nočem biti čez nekaj let.

Eden teh mojih pacientov mini psihološko-filozofske raziskave je bil Joško. Joško je odraščal v Radljah ob Dravi na veliki kmetiji, kjer ga je vzgajal težaški, predvsem pa do konca zapiti oče. Kje sem to izvedel? Kje drugje kot ob pivu, ko se je Joško odprl in zlil kot nizozemski lager, ki sva ga takrat pila. In ko rečem pila, mislim konkretno, po štajersko pila. Verjetno je

otročstvo vplivalo na njegovo žejo, predvsem pa na nivo samozavesti, ki je pri njemu skoraj ni bilo. Življenje ga je vedno znova teplo, on pa ni bil dovolj močan, da bi se zoperstavil. »Joško, fajn pubec si, tebe je škoda!«

»Kaj? Ja, škodo vozim, na lizing sem jo vzel. Kako sem se zajebal, na sedem let sem ga vzel,« mi je zmeraj odvrnil.

No, vsaj smisla za humor mu ni manjkalo, zato mi je bil med vsemi sodelavci najbolj pri srcu. Vse mi je povedal, tudi to, da ga žena vara, čeprav če sem iskren, mi je po fotografiji sodeč delovala takšna prijazna gospa, ki bi muho v kuhinji spustila skozi okno, da ji ne bi storila česa hudega. V pravi luči se mi je predstavila na eno avgustovsko nedeljsko popoldne, ko sem se ustavil pri nji na pijači. Urejena, z jasnim pogledom v očeh in globokim izrezom na poletni majčki. Skoraj vsak stavek je znala obrniti na seks, pa če smo se pogovarjali o vremenu, ali pa o globalni finančni krizi. Pri tretji steklenici muškata sem samo čakal, kdaj me bosta povabila v trojček, čeprav ko pomislim na Joška, ubogega revčka, bi najverjetneje moral on le gledati, medtem ko bi si žena dajala duška. Na koncu sem se prijazno poslovil in pojedel zadnji grizljaj sendviča s pršutom. Na mojo srečo s tistim med rjuhami ni bilo nič. Čez nekaj mesecev sem Julijo videl v lokalu z drugim moškim. Delala se je, kot da me ne pozna. Ko sem se odpravljaj domov, sem pristopil k njej in poslal

pozdrave Jošku, medtem pa se za trenutek ozrl v njene joške. »Nisva več skupaj, pokliči ga in ga sam pozdravi,« je odvrnila v slogu francoske madamme, ki pride med kmete na periferijo. Žal mi je, da sem z njim prekinil stike takoj za tem, ko je drugje poiskal službo, ker je imel dovolj vsega izkoriščanja pri nas.

Lepe spomine na edinega sodelavca, s katerim sem se z veseljem družil, prekine krastača. Le kako bi drugače poimenoval svojo preveč plačano šefico Dragano, ki s kričečim glasom pridrvi v pisarno: »Že imamo dokončane plane prodaje za drugi in tretji kvartal?«

»Se končujejo, se končujejo.«

»Mogoče se pa končuje tvoja kariera pri nas,« v visokem C-ju, ki ni niti malo prijeten, zapoje nazaj. Dragana je nekoč pela v eni izmed slovenskih zasedb, ki ima en hit, le en zimzeleni hit, zaradi katerega ona leta visoko nad našo poslovno stavbo. Od tega je že kar nekaj let, ona pa še vedno živi v tistem času, vsaj po njenem obnašanju in oblačilih sodeč. Zanosila je, končala pevsko kariero ter preko postelj in petjem na mesnate mikrofone prišla na položaj regionalne vodje prodaje.

»Do petka imaš čas!«

»V naši ekipi bomo dali vse od sebe!« Ekipa šteje dva člana, to sva jaz in moja ne najbolj močna volja, da bi

še nadaljeval z ustvarjanjem dobička tej korporaciji za nizko mesečno plačo.

»Dragana, sedi, draga, na moj k.« Še preden sem dokončal ta tihi stavek, namenjen le moji zabavi, me je ošvrknila s pogledom, kot da me je slišala.

Nadaljujem z nizko hitrostjo udarjanja po tipkovnici. Moji prsti so kot mali otroci, ki gredo na sprehod. Zanima jih vse, razen pot. Vse svetilke, drevesa, mimoidoči, vse je lepše od držanja vrvi in hoje po vzgojiteljičinem taktu. Pogled na uro me ne osreči. Kako dolgo bo še ta dan, z oblaki obdan, trajal? Moj e-poštni nabiralnik je prepoln, vse tabele in grafi na računalniku pa začenjajo valovati kot Tihi ocean v jesenskem obdobju. Tudi prijetna elektronska glasba, ki me spomni na absolventski izlet, me ne sprosti. Rabim zrak, rabim kakšno urico na zraku, rabim kaj za pod zob v svoji najljubši restavraciji. Pogledam na hodnik, zrak je čist, še nekaj sekund in švignil bom na prostost, vsaj za trenutek. Že vonjam lazanjo, malo pivo in panakoto za sladico. Ne, nimam sreče, Dragana me je videla. Njen zguban obraz se je še malo nagubal, kot da bi začutila moje svobodnjaške namene. Na stol sedem žalosten kot otrok, ki ni dobil najnovejšega mobilnika za božič.

Pa dobro, malo še stisnem, nato pa grem, res grem. Zunaj me čaka svet, tukaj me vse mori. Tajnico

pokličem v pisarno in ji pokažem skrivni signal, ki mi ga naj spusti, ko bo vzletna steza prosta. Tipkam, tipkam, delam se, da delam, vmes nekaj celo naredim. O, pogledaj, tale novi Mercedes C63 AMG je pa zelo všečen, joj, pa še usnje v kombinaciji z alkantaro. Zapri vse spletne strani in nadaljuj z delom! Še malo in užival bom nekje na barčici sredi Dalmacije, ko bom odšel v pokoj - čez natanko 36 let.

Še 36 krat 12 mesecev krat 22 dni krat 8, no, komu lažemo, krat 10 ur, pa sem tam.

Vse se zdi tako daleč, kot je daleč moja polurna malica. Pa saj danes jo lahko nekoliko podaljšam, sem bil kar priden. Niti enkrat se nisem zadržal po telefonu, vse sem lepo pozdravil na poti do pisarne, še Vlasi sem pohvalil frizuro.

Aha, Vlasi mi kaže kombinacijo ročnih gibov, ki naznanja trenutek, ki sem ga čakal. Svet, prihajam! Lazanje v pečico, pivo na hladno! Res je nekoliko neodgovorno, da pijem med službo, pa saj bo samo eno majceno pivo. Mogoče bom naročil enega velikega točenega, glede na to, da bom dalj časa za mizo. Pa saj so tudi moji predniki spili kakšen deci rujnega med delom. Res je, oni so delali na polju in v hlevu, a tudi v mojem poklicu je veliko gnoja, če ne drugega, so to ljudje, ki jih srečujem na sestankih. Spomnim se poslovnega partnerja iz Švice, ki smo ga srečali na

enem izmed nemških sejmov. Obupen zadah iz ust, lahko da je bil kakšen gnil zob ali težave z želodčno kislino. Ni dovolj žvečilnih gumijev na svetu, ki bi lahko prekrili to katastrofo, uhajajočo iz njegovih ust. S tem ne mislim le njegovega zadaha, tudi besede, ki jih je izbiral, niso bile ravno dišeče. Ko smo na zaključni zabavi sejma nekje ob treh zjutraj plesali na šanku s kravatami, zavezanimi okoli glave, je venomer otipaval in psoval moji sodelavki. Sicer sta si sami krivi, zakaj pa nista šli spat, tako kot večina naših pridnih kolegov, a kljub temu sem se čutil dolžnega, da ju branim. Medtem ko je skočil na stranišče, sem vzel v roke kapljice za oči in spustil nekaj kapljic v njegov konjak. Nekoč sem nekje prebral, da ima to močan odvajalni učinek. Zjutraj smo vsi pred hotelom bili prerobjeni, le on se je držal za želodec, njegov obraz pa je bil blede, medtem ko je kričal: »Scheisse!!« Ja, res ga je bilo dovolj pri tebi ponoči!

Švicar me je nasmejal, tudi na nebu je zasijalo sonce, zato veselo stopam po ulici do zasluženega toplega obroka. Brezdomcu na ulici podarim bankovec, da si ga bo tudi on lahko privoščil, pa četudi bo vino tisto, ki ga bo pogrelo po želodcu. Nasmehne se in pokaže vse tri zobe, ki so mu še ostali, jaz pa nadaljujem s svojim zmagoslavnim pohodom po novo položenih granitnih kockah v centru mesta.

Najraje jem sam, saj v mojem oddelku ni niti ene osebe,

ki bi jo z veseljem povabil na malico, odkar je Joško odšel. Danes sem že tolikokrat pomislil nanj, da je prav, da ga pokličem. V istem trenutku mi zazvoni telefon. Prenos misli? Ah ne, Dragana me kliče ...

»Kje se nahaja moj najboljši podrejeni,« skuša prijazno vprašati.

Niti najmanj si ne želim v takšnem ali drugačnem položaju biti pod njo in dati tam vse od sebe. A je mogoče obiskala kakšen 15-minutni tečaj, ki jo je instantno naučil, kako biti prijazen do uslužbencev?

»Direktor je v moji pisarni. Pridi, prosim, sem!«

Direktor? Kakšna čast. Sam kralj je stopil s prestola, da je prišel obiskat svoje podložnike, fevdalce. Pa menda ja ni izvedel, kaj sva z njegovo hčerjo počela prejšnji vikend na eni izmed zabav, na kateri sva se po golem naključju spoznala. No, da zgodbo skrajšam, naključje je bilo golo, pa tudi midva sva večer zaključila gola, drug ob drugem. Te pridne, razvajene hčerkice me vedno znova presenetijo. Nisem še uspel ugotoviti, ali to delajo zaradi dokazovanja ali maščevanja svojemu očetu. Upam, da se pri nedeljskem kosilu ne pogovarjajo odkrito o vsem. Da le ni kakšen takšen stavek zletel iz njenih ust: »Očiiiiiii. Zadnjič sem seksala z nekom iz prodaje tvojega podjetja. Kako mu je že bilo ime?« K sreči se nisva uspela predstaviti pa

tudi poslovala se nisva, saj sončni vzhod ni obsijal mojega obraza na njeni postelji. Morda sem ji v čaru noči na uho prišepnil svoje ime, a vso krivdo lahko zlahka preložim na nekoga drugega – sodelavca, ki ima tudi tako lepo ime kot jaz.

Le kaj bi rad od mene? Domišljija mi riše neprijetne slike v stilu mazohističnega mučenja moje malenkosti, ko direktor vihti bič z ostrimi konicami po mojem hrbtu. Pa saj je moj hrbet tako ali drugače boleč zaradi njega od vsakodnevnega sedenja v pisarni, kaj mi bo še teh nekaj udarcev.

»Premalo delaš za denar, ki ti ga vsak mesec nakažem,« mi bo rekel in pljunil v obraz.

Že kar vidim njegov, od vse mastne hrane in alkohola rdeč obraz, ko se bo zadrł: »Spizdi v pisarno in si zasluži svojo plačo, da ne bo tale, ki prihaja, zadnja!«

Nekoliko pospešim vzpenjanje po stopnicah, pa ne zaradi tega, ker sem prestrašen. V predverju sem namreč izpustil rahlo smrtonosen plin, posledica mešanice piva in lazanje, pri tem pa nisem opazil ljudi, ki so za mano vstopili v stavbo. »Le kdo je bil,« se bodo spraševali. Še ena uganka v življenju, ki je morda nikoli ne bodo razvozlati. »Jaz sem bil,« bi moral na glas vzklikniti, a pod to spontano umetnino se ne bom podpisal. V moji karieri me čakajo mnogo veličastnejša

dela. Pa tako tih je bil ...

Trikrat potrkam na lesena vrata. Na drugi strani me čakata dva hloda, ki ju moram prenašati že vrsto let, odkar delam pri tem podjetju. Glavni pastir in njegova krava vodnica, oba dobro rejena, predvsem zaradi pridnega dela vseh nas.

»Dober dan, gospod direktor. Dragana, že na hodniku sem zavohal vaš dišeči parfum!«

»Šalo na stran, kje ste bili tako dolgo?«

»Na malici pri Robertu,« odgovorim.

»Pri Robertu? Kaj pa imajo danes tam okusnega za pojed,« me prijazno vpraša direktor.

Od kdaj si midva izmenjujema gurmanske podatke?

»Eno lazanjo sem si privoščil. Sicer je bilo premalo mesa za moj okus, a bo verjetno dovolj do osmih zvečer, ko pridem domov,« odgovorim in upam, da sta začutila skrito sporočilo, da že nekaj časa nisem dobil plačanih nadur.

»O, fino, si bom tudi jaz eno privoščil,« veselo odgovori direktor.

»Samo eno? Pa saj si lahko privoščite celo restavracijo!«

»Morda pa res, nekega dne, ko bo prodaja še malo zrasla.«

»Delamo na tem, gospod direktor.« Še malo takšnega pogovarjanja pa bom bruhnil v usta.

»Iskal sem vas v pisarni, pa vas ni bilo. Valerija mi je rekla, da ste na malici.«

»Vlasta, gospod direktor. Moji tajnici je ime Vlasta, kuha najboljšo kavo v tej stavbi.« Če bi si svoje tajnice izbiral sam, bi z »mojo« Vlasto lahko počela še marsikaj drugega, sladkega ...

»Stopite z mano v mojo pisarno, vesele novice imam za vas. Želel sem vam jih povedati na štiri oči!«

Ob zvokih kopirnega stroja, udarjanja ob tipkovnice in mletja kavnega mlinčka stopava po hodniku, ki vodi v njegovo pisarno, skoraj tako veliko, da bi v njej lahko postavil stezo za kegljanje.

»Kako dolgo že delate pri nas?«

»Premalo časa, da bi bil direktor. Ali pač,« odgovorim, medtem ko maham s šestico iz njegove golf torbe.

»Hehe, mogoče pa nekoč prevzamete vajeti tukaj. Kako kaj vaš hendikep? Hodite kaj udarjat žogice?«

»Ne, ne, tu pa tam zamahnem s kakšno drugo palico,«

odgovorim, čeprav niti enkrat v življenju nisem bil udeležen v pretepu. Mogoče ga bom malo prestrašil.

»Ja, vem, kako je, tudi jaz sem odraščal na deželi, kjer smo občasno morali delati red v gostilnah.« A s tem, ko si pojedel vso hrano v kuhinji, glede na to, kakšen balonček si, gospod direktor?

»No, preidiva k stvari.« Tudi njegova hči mi je pred kratkim to rekla.

»V vas vidim potencial, zelo veliko ste naredili za naše podjetje. Mislim, da bi skupaj lahko naredili velik korak naprej!«

»Oh, hvala, počaščen sem!« Tale zahvala je za oskarja. Kako lepo zaigrano. Menda ja ne misli, da sem vesel, da delam tu?

Čez nekaj minut sva se poslovila. Zdaj vem, da je njegov stisk roke šibak kot njegovo srce, ki tone v holesterolu. Ponudba, ki mi jo je dal, me je presenetila, stavek, ki ga je izgovoril na koncu, pa me je nasmejalo. Preden sem zapustil njegovo veliko pisarno, mi je rekel: »Moja hči vas pozdravlja, nisem vedel, da se poznata.«

Dovolil mi je, da si preostanek dneva vzamem prosto, v naslednjih dneh pa mu moram sporočiti svojo odločitev. Že v tem trenutku me ima, da bi si pri Vladi sposodil parafin, ki ga uporablja za aromatično

svetilko. Odkorakal bi do pisarne svoje zlate šefice Dragane, polil parafin po preprogi in vrgel prižgano vžigalico.

Grem raje domov, da se spočijem in vse skupaj v miru premislim.

KONEC PRVEGA POGLAVJA

ZAGOTOVITE SI SVOJ
IZVOD KNJIGE POBERI SE
PO CENI 17 EUR +
POŠTNINA NA:

www.tomcosto.com/poberi-se